

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Verschijnt maandelijks, behalve in augustus

*Samengesteld door de Stichting voor
Economisch Onderzoek der Universiteit
van Amsterdam, redactie: Mevr. Dra. E.
Hijmans*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

De exameneisen en de beroepsvoorschriften van de ontworpen wettelijke regeling van het accountantswezen

Groeneveld, G. L. — Hier wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste bepalingen van het ontwerp der Commissie van der Grinten, met vrij uitvoerige toelichting en commentaar. Het ontwerp bevat niet alleen een ontwerp van wet, maar ook van een algemene maatregel van bestuur ter regeling van het accountantsexamen en van een ministeriële beschikking betreffende de beroepsuitoefening door de register-accountants.

De schrijver is het eens met de ontworpen regeling en meent, dat met de hieraan verbonden titel-bescherming de gemeenschap zal zijn gebaat.

A II - 4

De Naamlooze Vennootschap, september 1956

E 635.451: E 741.23

Het rapport van de Commissie van Advies inzake wettelijke regeling van het accountantswezen

Essen, L. van Lzn. — In een vrij uitvoerige beschouwing geeft de schrijver een overzicht van de voorgeschiedenis van het rapport der Commissie van der Grinten, van de achtergrond en bedoeling der ontworpen regeling en van de inhoud der verschillende titels van het bijgevoegde wetsontwerp. Hoewel hij op enkele punten de regeling graag iets anders had gezien, is de schrijver van mening dat de voorstellen van de Commissie van der Grinten een oplossing bieden die enerzijds waarborgen geeft dat het niveau van beroepsuitoefening dat noodzakelijk is bij een integrale vervulling der accountantsfunctie wordt gehandhaafd, anderzijds de belangen van hen die niet onder de regeling zouden vallen zoveel mogelijk ontziet. Hij spreekt daarom de hoop uit dat de voorstellen spoedig tot een wetsvoorstel mogen leiden.

A II - 4

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, oktober 1956

E 635.451 : E 741.23

III. LEER VAN DE INRICHTING

An Evaluation of an Electronic Data Processing Program

Peltier, J. A. — Behalve de grote en zeer kostbare elektronische rekenmachines die van alles kunnen, zijn er tegenwoordig ook middelgrote en kleine machines in de handel. De laatste categorie heeft veel beperktere toepassingsmogelijkheden maar is relatief goedkoop.

Bedrijfshuishoudingen wier administratiekosten beneden de 100.000 dollar per jaar blijven, kunnen onder de huidige verhoudingen geen economisch gebruik van elektronische machines maken, zelfs niet van de eenvoudigste. Voor bedrijfshuishoudingen met administratiekosten tussen de 100.000 en 1.000.000 dollar per jaar zijn er misschien wel mogelijkheden, maar alleen voor bepaalde typen. Voor grotere zaken is het de moeite waard, alle mogelijkheden te bestuderen.

De schrijver zet uiteen hoe men daarbij het doelmatigst tewerk gaat, wie de studie het best kunnen uitvoeren en welke capaciteiten en kennis daarvoor vereist zijn.

Zeer belangrijk is dat met allen die bij de eventuele invoering van een elektronisch systeem zijn betrokken, reeds tevoren overleg wordt gepleegd, zodat zij op de hoogte

zijn van de bedoeling en de mogelijkheden en geen onnodige weerstand hebben tegen de komende veranderingen.

A III - 3
E 738.4

The Canadian Chartered Accountant, september 1956

The CPA views Mechanized Accounting

Lewis, R. F. — Bij de accountantscontrole en de inrichting van elektronische administraties komen verscheidene nieuwe problemen naar voren.

In de eerste plaats moet door de accountant worden nagegaan of de voor de elektronische verwerking gebruikte grondgegevens juist zijn geweest. Tot nu toe biedt dit weinig of geen moeilijkheden, omdat nog vrijwel overal de traditionele boekingsstukken, zoals facturen, werkkaarten, materiaalbonnen e.d. als uitgangspunt dienen. Echter moet worden verwacht dat op den duur deze stukken grotendeels zullen verdwijnen, en dan zullen de computers misschien staten moeten afdrukken die uitsluitend voor de controle nodig zijn. Eventueel zal een toenemend gebruik van kritische steekproeven hier gedeeltelijk een oplossing kunnen bieden.

Een tweede vraagstuk is, hoe het doen boeken van onjuiste of frauduleuze stukken kan worden tegengegaan; dit probleem is niet nieuw in zoverre dat het ook bij het tabellieren in een ponskaartenadministratie optreedt; de daar reeds ingevoerde controlemaatregelen zullen grotendeels ook bij de elektronische administratie toegepast kunnen worden.

De juiste inrichting van de elektronische administratie lijkt moeilijker dan ze is, tenminste wat betreft de bewerkingen en hun volgorde. Men kan namelijk een schema ontwerpen en het vervolgens beproeven door toepassing op een vraag waarop het antwoord reeds bekend is. Wel moet elke voorgenomen verandering in het programma op dezelfde wijze tevoren worden beproefd.

De schrijver behandelt vrij uitvoerig de huidige stand van de elektronische administratie en de te verwachten ontwikkeling, waarbij vooral het groeiend belang van gespecialiseerde machines naar voren komt.

Tot slot wordt de aandacht gevestigd op het feit, dat alleen bij grote „public utilities” en verzekeringsmaatschappijen de invoering van een elektronisch systeem mogelijkheden tot kostenbesparing blijkt te bieden. Voor andere bedrijven liggen de mogelijke voordelen in het sneller te beschikking komen van betere gegevens, niet in het besparen van kosten.

A III - 3/4
E 738.4

The Controller, september 1956

IV. LEER VAN DE CONTROLE

Accountantsverklaringen in het emissieprospectus

Foppe, H. H. M. — De ontwikkeling van de praktijk in Nederland is belangrijk achtergebleven bij die in de Verenigde Staten en in het Verenigd Koninkrijk, in zoverre dat bij ons het opnemen van een accountantsverklaring in het emissieprospectus niet wettelijk voorgeschreven en ook niet algemeen gebruikelijk is. Slechts vraagt sedert ongeveer een jaar de Vereniging voor de Effectenhandel bij aanvraag voor de notering van nieuwe fondsen in de meeste gevallen een accountantsverklaring. Waarschijnlijk is deze verzwaring van de eisen een gevolg geweest van de teleurstellingen die het publiek in de periode na de bevrijding te incasseren heeft gekregen.

Uit een oogpunt van effectenbescherming in het algemeen betreurt de schrijver het, dat niet ook de „oude” fondsen in dit voorschrift zijn betrokken. De verslechtering van een tot heden toe bevredigend object kan zich immers volledig aan het oog onttrekken, zodat ook hier waarborgen op hun plaats zijn. Zowel de financiële pers als de emitterende bankiers zijn tot nu toe aan de hier bestaande lacune voorbijgegaan, hoewel hun taak meebrengt dat zij hierbij belang hebben.

A IV - 2
E 325.20

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, oktober 1956

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. Algemene bedrijfshuishoudkunde

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

De omvang van steekproeven bij de accountantscontrole in Amerika

Porrey, D. P. — In oktober 1955 heeft het American Institute of Accountants een „case study” gepubliceerd betreffende de omvang van steekproeven bij de accountants-

controle. Aan een 8-tal C.P.A.'s werd gevraagd hun mening te geven betreffende de mate van toepassing van steekproeven in een aan hen voorgelegd geval. Teneinde de lezer een indruk te geven van de wijze van behandeling van de materie in de daaruit resulterende publikatie, wordt in het onderhavige artikel nader ingegaan op de controle van voorraden en debiteuren.

Een en ander is in zoverre teleurstellend, dat nergens enige rechtvaardiging wordt aangetroffen van het feit dat steekproeven als controlemiddel toelaatbaar zouden zijn. De acht C.P.A.'s nemen dit kennelijk als vanzelfsprekend aan en vinden theoretische rechtvaardiging niet nodig. Ook ten aanzien van de omvang van de steekproeven ontbreekt ieder theoretisch fundament, alles hangt min of meer als los zand aan elkaar. De grote verschillen in de wijze waarop de steekproef blijkt de gegeven uiteenzetting door de verschillende C.P.A.'s wordt gehanteerd is een bewijs dat deze materie ook in Amerika van accountantszijde nog niet diepgaand is benaderd. Een voortgezette studie van de betekenis van de steekproef voor de accountantscontrole heeft dan ook door deze publikatie van het A.I.A. niet in het minst aan waarde verloren.

Ba III - 2

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, oktober 1956

E 741.23

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Popularisering van het effectenbezit

Mr. Ir. A. W. Quint — De schrijver behandelt deze kwestie tegen de achtergrond van het thans actuele vraagstuk der bezitsvorming, waarvan een der vormen het bezit van effecten in kleine coupures is. Tot nu toe is een rem op de verwerving van effectenbezit, dat de met de aankoop gemoeide middelen de financiële draagkracht der betrokkenen overschrijden. In dit verband betreurt de schrijver dat de Staat zich bij zijn jongste lening bepaald heeft tot stukken van f 1.000, waarbij hij tevens verwijst naar de gemeentelijke premieleningen welke meest in coupures van f 100 verdeeld zijn en naar het succes van de klantenobligaties van Albert Heyn. De aan de belegger ter beschikking staande variatie op het terrein der kleine coupures is echter nog klein. De schrijver vraagt zich af of men uit de geringe omvang van de handel in kleine coupures wel mag concluderen tot geringe belangstelling van het publiek. Is niet veeleer van een wisselwerking sprake, in dier voege, dat zodra de kleine coupure in grotere mate verkrijgbaar is, ook het belegend publiek hierdoor zal worden gestimuleerd? Vervolgens wordt ingegaan op enkele kosten welke als regel zwaarder drukken op het rendement van kleine dan van grote coupures.

Ba V - 1

Economisch-Statistische Berichten, 26 september 1956

E 325.15

Geïndexeerde leningen in Frankrijk

Mallens, F. J. A. M. — In 1952 werden door de „Electricité de France” voor het eerst obligaties op de markt gebracht waarvan de aflossings- en interestverplichtingen niet in geld waren gestipuleerd maar in de tegenwaarde van een hoeveelheid elektriciteit op de vervaldata.

Hoewel deze nieuwe formule niet zodanig ingang heeft gevonden dat hij de meer conventionele vormen heeft kunnen verdringen, zijn toch zowel in de particuliere sector als door de overheid en de genationaliseerde industrieën emissies volgens dit patroon uitgegeven.

De schrijver geeft een beeld van de achtergrond waartegen deze uitgaven plaatsvonden en een overzicht van de voornaamste emissies. Voorts vergelijkt hij deze obligaties met de haar het meest nabij komende andere beurswaarden: o.a. het aandeel, de gewone en de converteerbare obligatie.

Ba V - 3a

(Economie, september 1956)

E 325.3

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Risk Management: New Phase of Cost Control

Gallagher, R. B. — Een bedrijfshuishouding loopt risico's op allerlei gebied, zowel wat betreft het personeel als ten aanzien van de duurzame produktiemiddelen. De bedragen, die gemoeid kunnen zijn met verkeersongevallen, brand of overstrooming, ongelukken in het bedrijf, machinestoringen enz. worden steeds groter. Het is dan ook noodzakelijk dat de leiding zich stelselmatig rekenschap geeft van de risico's welke het bedrijf loopt en zich afvraagt, voor welke van de onvermijdelijke risico's verzekeringen dienen te worden afgesloten of andere voorzieningen getroffen.

Deze „risico-analyse” is niet eenvoudig, want zij betreft alle mogelijke directe en indirecte gevolgen van denkbare ongelukken voor het bedrijf. De analyse moet daarom door iemand binnen het bedrijf plaatsvinden, in nauwe samenwerking met diverse afdelingen.

Uit de analyse blijkt in de eerste plaats, welke risico's kunnen worden verminderd of uitgeschakeld, bijvoorbeeld door betere opleiding van personeel, preventieve medische zorg, veiligheidsmaatregelen, maatregelen tegen diefstal, kwaliteitscontrole en een aantal andere middelen.

De onvermijdelijke risico's kunnen soms beter intern worden verzekerd, soms in het geheel niet, terwijl in andere gevallen het sluiten van een polis de beste weg is. De schrijver geeft richtlijnen voor het ontwikkelen van een bedrijfspolitiek ten aanzien van deze materie, en behandelt de functie van de „risk manager” en de mogelijkheden welke door assurantiemaatschappijen worden geboden.

Ba VI - 1
E 641.29

Harvard Business Review, september-oktober 1956

Distributie van duurzame gebruiksgoederen

Canter Cremers, Mr. J. J. — De inhoud van dit artikel wordt door de schrijver aangeduid als „philosophieën over de gewijzigde opdracht aan de handel”. Deze gewijzigde opdracht vloekt voort uit de hoge en steeds hoger wordende vaste kosten bij de voortbrenging en verhandeling van duurzame verbruiksgoederen, waardoor de grootte van de mogelijke omzet en het mede daarop gebaseerde distributiebeleid een belangrijke invloed op de winkelprijs en dus op de voor een produkt bestaande mogelijkheden hebben.

De oude voorstelling van de geslepen koopman, die zijn voordeel dan hier, dan daar tussen een toevallig voordelige in- en verkoopprijs weet te vinden, blijft vèr achter de eisen, die door de producent moeten worden gesteld. Fabrikant en doelmatige distributie-organisatie zijn in sterke mate op elkaar aangewezen, ook in die zin dat het distributie-apparaat de marktgegevens moet verschaffen die de producent nodig heeft voor het plannen van afzet en produktie.

Tekenend voor de nieuwere opvatting van de distributie van duurzame gebruiksartikelen zijn het begrip „service” en de „rendementsvoorlichting” van de gebruiker. Bij het groeiend aantal technisch hoogwaardige artikelen, waarbij de gebruiker eigenlijk niet meer weet wat hij eraan (mis)doet, groeit ook de noodzaak tot serviceverlening. Hoewel in eerste instantie de detaillist de daartoe aangewezen schakel lijkt, schuift deze dienstverlening zich in een later stadium naar boven: naar de groothandel of de fabrikant. Veelal is daarbij één centraal punt voor serviceverlening niet voldoende, maar moet een organisatie worden opgebouwd welke hoge kosten meebrengt en een zorgvuldig, wetenschappelijk gepland commercieel beleid vereist.

Veel in de ontwikkelde gedachtengang wijst in de richting van de groot opgezette handelsmaatschappij, van de centrale distributie-organisatie, vooral voor het duurzame gebruiksartikel. En in elk geval is aanpassing aan de eisen die in de 20ste eeuw aan het distributie-apparaat worden gesteld, algemeen noodzakelijk.

Ba VI - 9
E 635.35

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, oktober 1956

Dit marktonderzoek heeft resultaat

Dit jaar werd door Vrij Nederland een opinie-onderzoek ingesteld bij haar lezers. Twee dingen zijn bij dit onderzoek opgevallen: in de eerste plaats de goede afstemming van het onderzoek en in de tweede plaats de wijze waarop de resultaten zijn verspreid.

Gewoonlijk worden bij een opinie-onderzoek de officiële abonnees ondervraagd, dit zijn meestal de mannelijke gezinshoofden. Deze keer is die methode niet gevolgd, maar zijn de vrouwen van de abonnees en de vrouwelijke abonnees ondervraagd. Deze benaderingswijze is toegepast omdat het de vrouwen zijn, die 80% van het gezinsinkomen besteden. Op deze wijze konden ten behoeve van de adverteerders gegevens worden verkregen over koop- en consumptiegewoonten. De vragen die gesteld werden, konden veel verder gaan dan alleen maar de leesvoorkeur en leesgewoonten. De gestelde vragen hadden betrekking op het gebruik resp. de aanwezigheid in de gezinnen van een aantal consumptieartikelen en duurzame verbruiksgoederen. Vrij Nederland geeft de adverteerders de mogelijkheid een blik te slaan in de keukens en huiskamers van haar abonnees.

De resultaten ten aanzien van de leesgewoonten en de welstand van de ondervraagden zijn aan alle betrokkenen verzonden. Vervolgens werden de gegevens en aanvullende gegevens over het gebruik van diverse produkten aan alle geïnteresseerden toegezonden. Tenslotte zullen alle relaties het enquête-rapport in zijn geheel ontvangen.

zodat nagegaan kan worden uit welke bron de reeds eerder toegezonden gegevens zijn geput.

Ba VI - 12
E 641.254

Doelmatig Bedrijfsbeheer, augustus-september 1956

Jaarbeursverschillen

Knap, J. J. — Ten aanzien van het deelnemen aan jaarbeurzen dient de leiding van een onderneming zich terdege af te vragen, hoe de situatie in deze branche en voor de eigen zaak in dit opzicht is. Daarvan hangt niet alleen de beslissing over het al dan niet deelnemen af, maar ook de wijze waarop en de artikelen waarmee men deelneemt. Staat het bedrijf voor de noodzaak, nieuwe markten aan te snijden, dan kan deelname vaak veel uitwerken; de jaarbeurs blijkt echter soms ook een gewaardeerd middel ter bevordering van de afzet voor ondernemingen die al jarenlang een bepaalde markt intensief en regelmatig bewerken. De jaarbeurs is voorts niet alleen een „technische markt” maar ook een vorm van reclame, en men dient zich af te vragen of deze vorm past in de kostenstructuur van de onderneming. De hoogte der vaste lasten op reclamegebied welke de onderneming heeft te dragen is van groot belang voor de politiek ten aanzien van de jaarbeurs.

Naar de geschetste criteria: marktkennis, marktwerking en kostenstructuur, deelt de schrijver de ondernemingen in een viertal groepen in. Hij gaat voor elke groep na, hoe de positie is en illustreert deze telkens met een voorbeeld.

De onderscheiding kapitaalgoederen- consumptiegoederen wordt in het onderhavige verband niet wezenlijk geacht.

Ba VI - 15
E 641.252

Tijdschrift voor Efficiënte Bedrijfs Organisatie, september 1956

The Mainspring of Business Leadership

Cifrino, P. — De „moderne” theorieën over leidinggeven en menselijke verhoudingen gaan voor een belangrijk deel uit van de veronderstelling dat mensen van nature niet graag en niet goed werken, en dat allerlei technieken moeten worden toegepast om ze ertoe te bewegen, bij te dragen wat ze kunnen. De schrijver stelt dat het werken in een goed georganiseerd bedrijf dat op juiste wijze wordt geleid, op zichzelf voldoende is om de natuurlijke neiging van de mens tot werken en goed werken tot zijn recht te laten komen.

Hoewel gevoelsmotieven en instinctieve reacties in feite grotendeels het gedrag van de mensen bepalen, is het onjuist om te proberen, deze motieven langs kunstmatige weg te beïnvloeden. Dit heeft vaak een negatieve uitwerking. De mens wil van nature graag ergens bijhoren en met zijns gelijken samenwerken, en dat doet hij ook mits de leiding hem een plaats biedt in een behoorlijk geordende gemeenschap van normale, fatsoenlijke mensen.

Het is deze gemeenschap als zodanig waarmee de werkers zich verbonden dienen te voelen; niet de leider als persoon, maar de leider als symbool van het geheel moet op de voorgrond staan in de verhoudingen.

Het „geluk van de werker” is in negatieve zin een goede doelstelling om na te streven. Wie ontevreden is en zich niet op zijn plaats voelt, kan niet zijn beste prestaties leveren. Men denkt echter wel eens, dat met het nastreven van deze „employee satisfaction” tevens al het mogelijke is gedaan om de produktiviteit te verhogen. Dat is volgens de schrijver niet juist: Hoge produktiviteit krijgt men door ze van de mensen te verlangen, op morele gronden en als iets dat van zelf spreekt. Daarbij geldt natuurlijk deze eis in de eerste plaats voor de leiding zelf. Het verlangen van de best mogelijke prestatie is een compliment voor het zelfrespect van de employé, dat meer uitwerkt dan redeneringen over de economische consequenties van zijn tekortkomingen.

Ba VI - 16
E 641.22

Harvard Business Review, september-oktober 1956

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Human Relations Theory — a progress report

Whyte, W. F. — In dit artikel wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling der inzichten op het gebied van de „menselijke verhoudingen” sedert het onderzoek van Elton Mayo en zijn medewerkers in 1933. Ingegaan wordt op de inzichten betreffende de invloed van de wijze van beloning van de arbeid, waarbij o.m. de experimenten van Scanlon en zijn navolgers ter sprake komen.

Vervolgens wordt een overzicht gegeven van de resultaten van studies over „werkgroepen”, de „informele organisatie” en de verhoudingen tussen verschillende groepen, die in de laatste tijd in de Verenigde Staten zijn verricht.

De resultaten van de opleiding van bazen en werkmeesters in „menselijke verhoudingen” blijken voorts tamelijk teleurstellend te zijn en hebben geleid tot verder onderzoek, o.m. in de richting van opleiding van de hogere leiding. Tevens wint echter het inzicht veld, dat de formele organisatiestructuur wel degelijk ook een belangrijke invloed heeft op de menselijke verhoudingen. Men verlaat de theorie van de „span of control” om tot meer delegatie van verantwoordelijkheid te kunnen komen en dit blijkt soms de menselijke verhoudingen te kunnen verbeteren.

Zo tekent zich langzamerhand de richting af, waarin in de praktijk de oplossing gevonden zal moeten worden. Er blijkt een sterke samenhang te zijn tussen de mogelijkheden en problemen t.a.v. de menselijke verhoudingen, de technische opbouw en organisatiestructuur van een bedrijf en de typologie van de bedrijfstak waartoe het behoort.

Deze samenhang moet nader worden onderzocht en daaruit kunnen praktische richtlijnen voor verschillende bedrijfstakken en bedrijven worden ontwikkeld.

Ba VII - 1
E 641.21

Harvard Business Review, september-oktober 1956

The Key to a Productive Executive Incentive Plan

Patton, A. — Bij de helft van de ondernemingen waarvan de aandelen op de New Yorkse beurs genoteerd zijn, wordt aan de leidende functionarissen een aandeel in de winst uitgekeerd boven hun salaris; het aantal ondernemingen met dergelijke regelingen is in de laatste tien jaar verdubbeld. Hieruit blijkt duidelijk het belang van deze beloningssystemen in de concurrentiestrijd.

Meer en meer legt men bij de toekenning van de premies verband tussen de prestaties — in vergelijking met de een of andere standaard — en de hoogte van het te toucheren bedrag, inplaats van dit laatste evenredig te stellen aan het salaris zoals vroeger meestal gebeurde. Het effect is door deze verandering belangrijk toegenomen; ze hangt ook samen met de toenemende decentralisatie van vele bedrijven.

Dit vereist echter administratieve en budgetaire maatregelen van bijzondere aard. Het ondernemingsdoel en de deeldoelstellingen welke door de diverse afdelingen nagestreefd worden moeten juist geformuleerd en „verkocht” worden, zodat de mentaliteit van de leidende mensen beneden de top hiervan sterk de invloed ondergaat.

In sommige bedrijfstakken wordt de prestatiebeloning bemoeilijkt door het sterk met elkaar vervlochten zijn van de diverse deeldoelstellingen en -prestaties, maar zelfs daar kan zulk een stelsel worden opgebouwd, indien men maar bewust de te overwinnen moeilijkheden doordenkt. De schrijver geeft hiertoe enkele richtlijnen en wijst tot slot op het grote belang van geregelde meting of beoordeling der prestaties.

Ba VII - 3

The Controller, september 1956

E 641.215.2 : E 642.42

Arbeitsgestaltung und vorbestimmte Zeiten

Fornallaz, P. F. — Als reactie op een artikel van Dipl. Ing. P. Siegel, Hamburg in T.E.D. september en oktober 1955, waarschuwt de schrijver hier uitvoerig tegen een te groot optimisme met betrekking tot de toepassingsmogelijkheden en de nauwkeurigheid van synthetische-normtijden volgens het „MTM”-systeem. Hij wijst op het feit, dat voor sommige arbeidselementen de synthetische normtijden veel nauwkeuriger zijn bepaald dan voor andere, en staakt dit met voorbeelden, ontleend aan een in 1953 in T.E.D. gepubliceerde filmanalyse, die ook Ing. Siegel tot grondslag voor zijn betoog diende. De nauwkeurigheid is groter voor elementen die met verplaatsing van voorwerpen zijn verbonden; daar verbetering van arbeidsomstandigheden veelal vermindering van verplaatsingstijden meebrengt, zou dus het gebruik van synthetische normtijden tot minder nauwkeurige uitkomsten leiden naarmate meer gerationaliseerd is.

Volgens de schrijver is het ook niet juist, dat bij MTM geen prestatieschatting nodig is: de synthetische normtijden zelf berusten reeds op een prestatieschatting, en wel één die niet bijzonder voldoet.

Voorts dient te worden opgepast dat aan arbeiderszijde geen wantrouwen tegen het systeem ontstaat; hiertoe is openheid bij de hantering nodig, en ook dient de methode verder te worden ontwikkeld zodat geen „geheimzinnige duisterheden” meer overblijven. Hiertoe is het maken van films in diverse bedrijven de beste weg, terwijl de uitbouw van de methode in onderlinge samenwerking zal dienen te geschieden.

Ba VII - 5

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, september 1956

E 641.214.2